

Špic je všestranně nadaný

Špic si nezájem nezaslouží

Mezi nejúspěšnější německé špice, které u nás momentálně máme, trochu paradoxně patří zástupce jednoho z nejvzácnějších rázů: velký černý Aemir Black Re-Jan Moravia zvaný Nero. Nevítězí jen mezi svými, několikrát se stal vítězem celé skupiny nebo výstavy, vedle bezpočtu získaných titulů je i interšampionem.

Pozornost návštěvníků výstav budí svou mimořádně krásnou a udržovanou srstí, ale také skvělou kondicí. Jeho majitelka Stanislava Jansová s ním totiž také sportuje. A taková kombinace se u špiců nevidí často...

Jak jste se k velkému černému špicovi vlastně dostala? S tímto rázem se člověk nesetkává každý den...

Někdy náš život změní maličkost - v mém případě to byl článek o narození jedenácti štěňat vzácného velkého špice. A protože mě zajímá vše, co se ve „psím“ světě děje, ze zvědavosti jsem tam zavolala. V té době jsem toužila po psu, se kterým bych mohla za každého počasí chodit ven, a vzhledem k malému dítěti a k tomu, že jsem psa chtěla mít doma, měl navíc splňovat i další požadavky: měl být střední velikosti, se snadno udržovatelnou srstí, povahy spíše klidné, rozhodně ne hyperaktivní, tedy vyžadující množství pohybu či pravidelný výcvik. Na štěňata jsme se jeli nezávazně podívat a samozřejmě jsme s jedním pejskem odjeli domů.

Dnes máme doma šestadvacetikilového mohutného hafana Nera a roční fenku Andělku. Otevřeli nám dveře do světa špiců - plemene, které je pro drtivou většinu lidí synonymem bílého voříška se zatočeným ocasem s věčně otevřenou tlamičkou, ať již úsměvem, či štěkotem. Voříška, kterého najdete v každém venkovském stavení. Tenhle punc obyčejnosti až nezájímavosti má špic bohužel dodnes.

Proč je podle vašeho názoru velkých špiců tak málo?

Zatímco roztomilí trpasličí a malí špicové (zvláště atraktivní oranžové barvy) si bez problémů získávají příznivce, jiným varietám, nejen velkým, ale i středním, hrozí vyhynutí. Velký hnědý špic už je dokonce minulostí. A proč tomu tak je? O těchto typech špiců převážná část veřejnosti ani neví - na výstavách potkáte tyto psy velice sporadicky a bohužel většinou ani nejsou dobře připraveni a prezentováni, takže si jich ani nepovšimnete, natož aby vás zaujali. Velice málo majitelů se s nimi také aktivně věnuje jiným oblastem kynolo-

Na výstavě

Špice lze s trochou trpělivosti naučit i obranu

logického světa, a tak získáte dojem, že vám špicové nemohou nic nabídnout. Já si to však rozhodně nemyslím!

Víme o vás, že u špiců podporujete výcvik a sportovní vyžití a také se mu sama věnujete...

Každý pes potřebuje být svým pánem vychováván a psi větších velikostí pak i cvičení. Například velký či vlčí špic jsou mohutní až třicetikiloví psi a jistě sami uznáte, že takový pes musí být svým pánem ovladatelný. Zvláště u těchto velikostních rázů je důsledná výchova nezbytná. Ale špic toho zvládne víc. Pokud se s ním začnete věnovat klasickému výcviku, možná budete překvapeni jeho neustálou ochotou s člověkem spolupracovat a schopností rychle se učit.

Hravě zvládne základní poslušnost, a tak dnes již není úplnou vzácností potkat špice různých velikostních rázů, kteří mají složené zkoušky poslušnosti ZZO, ZOP, BH... Jen obrany jsou pro ně poněkud oříškem. Náš pes například nemohl dlouho pochopit, proč by měl být na člověka zlý, figurant se něho řítíl s křikem a on vedle zuřících ovčáků vesele vrtěl ocasem. Musíte tedy vše pojmout jako hru, a budete-li mít k ruce vnímavého figuranta, nebudete mít problém. Nikdy ale doma nebudete mít razantního obránáře typu německého či belgického ovčáka. Váš dům však špic ochrání bez problémů i bez takového výcviku. Stopičky milují, i záchranářský výcvik jim vyhovuje. Vlčí špic Akim z Viktorínku má složenou 15 záchranářských zkoušek a byl dokonce i členem týmu Záchranné pohotovostní jednotky České republiky.

Nejeden špic dnes úspěšně provozuje agility. Zvláště malí špicové jsou nesmírně rychlí, a tak se naše plemeno může pochlubit i A3 šampionem, malou oranžovou fenkou Cilesou Hvězdou Els. Úspěšně běhá i zástupce střední velikosti - střední bílý špic Rex Vyzel. S našimi velkými také běháme agility, ale pouze rekreačně, vzhledem ke své výšce by totiž museli skákat ve velikostní kategorii large, což znamená překážky vysoké až 65 cm, navíc po boku superrychlých border kolí. Pro kvadratického a poměrně těžkého velkého špice by pravidelné závodění a tréninky mohly znamenat kloubní potíže, nicméně pro zábavu na menších výškách a párkrát na závodech, proč ne. V současné době se špicové začali objevovat dokonce na coursingových drahách. Běhá malá oranžová fenka Cebrina z Temných nocí a naše Andělka. Fena vlčího špice Quemilli Litožnická tvrz se zase úspěšně věnuje se svou paničkou tanci se psem.

Když je špic tak všestranný a vstřícný, nenapadlo vás s ním začít dělat canisterapii?

S naším velkým černým špicem Nereem jsme docházeli na canisterapii k postiženým dětem a byla to nesmírně zajímavá

Špic je všestranně nadaný

a obohacující zkušenost. Děti si na psa velmi rychle zvykly a on na ně, zkoušeli jsme i polohování apod., ale pro mé těhotenství jsme projekt museli ukončit. Přestože je špic obecně nesmírně trpělivý pes s láskou k lidem a dětem, jeho nevhodou pro pravidelný výkon canisterapie je podle mého názoru velmi hustá a dlouhá srst. Jejím prostřednictvím může dojít k snadnému vyvolání bolesti u psa, a navíc pokud je pes ustájen venku, nemůže zvládnout pravidelný pobyt ve vytopených místnostech ústavů. Velmi dobře si ale umím přestavit špice v domovech důchodců. S Nerem nyní opět začínáme pravidelně chodit mezi děti do škol s pásmem „jak se správně chovat k našim i cizím psům“ a děti si na něm vše mohou vyzkoušet v praxi.

Názory na náročnost péče o srst špiců jsou rozdílné. Někdo říká, že o jejich srst prakticky není třeba se starat, jiný tvrdí opak. Co si myslíte vy?

Pokud chcete mít špice pouze pro svou radost a nechcete s ním chodit na výstavy, počítejte jednou týdně s vyčesáním staré srsti. Srst špiců rychle uschne a i nečistoty na ní ulpěle vykartáčujete snadno a rychle. Pokud s nimi ale chcete jezdit pravidelně na výstavy, musíte se o srst, pokud má být skutečnou ozdobou vašeho psa, pravidelně starat. Tohle je tak trochu „nemoc“ většiny chovatelů špiců, zvláště pak u středních, velkých a vlčích. Snad proto, že jsou tyto velikostní rázy považovány za „nespolečenské“ a „venkovní“. Sama jsem od čínských chocholatých psů zvyklá na pravidelnou a náročnou úpravu srsti a stejně přistupuji i ke svým špicům. Mnohdy pak slyším - „ale ten váš špic je nějaký jiný - to jste měla asi štěstí na psa“. Tak to samozřejmě není. Naši psi dostávají od štěněte, mimo jiné, přípravky na podporu růstu a kvality srsti, kvalitní granule. Mimo obvyklé česání před každou výstavou koupu - dnes přece existuje nepřeberné množství druhů šamponů. Nám vyhovuje šampon a kondicionér pro černé psy. Pak následuje cesta ke kadeřnici a je až neskutečné, jak se po zastřížení několika přečnávajících chlupů na uších, hlavě, tlapách vyloupne krásný medvídek (to ti šikovnější zvládnou i sami doma). A před samotným vstupem do kruhu používáme kosmetiku určenou pro finální úpravu srsti psa. O tom, že se tato práce vyplatí, svědčí výstavní úspěchy našeho Nera, který je dnes nejúspěšnějším velkým špicem u nás, a především samotný jeho vzhled. Možná tímto směrem by se mohla ubírat cesta pro ty majitele, a to nejen špiců, kteří

hořekují, že v závěrečných soutěžích jsou vidět stále stejní psi a tváře. Každý by si měl nejprve sáhnout do svědomí, kolik času skutečně věnoval úpravě srsti svého psa před výstavou. A to ani nemluvíme o nevhodné prezentaci psů na výstavách, kdy majitelé svým chováním a „předvedením“ kvality psa spíše potlačují, než-li ho přímo poškozují. Ale to už by bylo na jiný článek...

Jak je to podle vašeho názoru s kvalitou našich špiců?

Chov tohoto plemene u nás je na velmi dobré a vysoké úrovni, o čemž svědčí řada úspěchů našich psů i na zahraničních výstavách. Špicové bohužel nejsou ve světě nijak rozšířeným plemenem, některé velikostní a barevné varianty se jinde než u nás a v Německu už prakticky nechovají. Nejhůře na tom jsou již zmínovaní střední - všech barevných variet - a pak velcí, dnes ale již především bílí! Chovné feny v některých barvách střední velikosti a u velkého bílého můžeme spočítat na prstech jedné ruky! Velkým černým svítla naděje v podobě úspěšných experimentálních vrhů velký černý špic x vlčí a s použitím starých psů a psů v Německu můžeme, pokud budou chovatelé chov cílevědomě vést, tuto variantu vyvést z krize. Ostatně jen za loňský rok se v Německu narodilo 40 štěňat velkých černých špiců. V tuto chvíli jsou

Velký a malý

Výcvik špice baví

opravdu mnohem více ohroženi špicové bílí střední a velký.

Můžete ještě jednou shrnout, co vám na špicovi tak učarovalo?

Jeho hlavní předností je všestrannost: můžete se s ním věnovat, čemu chcete, ale i když ho budete mít doma na dvorku a nebudete chodit nikam cvičit, nic vám nezpustoší nudou. To je zdánlivá maličkost, ale konkrétně já jsem za ni nesmírně vděčná. Mám malé děti, jiné aktivity a někdy nemám delší dobu čas jet někam cvičit, a přesto mě v té době moji psi neobtěžují zbytečným štěkotem ani likvidováním věcí. A když je „vytáhnou“, můžeme se věnovat čemukoliv naplno. Mají neuvěřitelnou chuť do práce, jsou tak trochu závisláci, mají výbornou paměť a stále dobrou náladu. Jsou to psi se smyslem pro humor a duší dítěte. Ohlídnou náš dům aniž by zbytečně štěkali, a přitom mohou být bez obav s našimi malými dětmi. Ale... dnes, pokud se někdo chce věnovat závodně agility, coursingu, většinou si pořídí psy „specialisty“, pokud chce „jen“ hlídače, zvolí plemena, jako jsou asiati, kavkazané... Je škoda, že mnoho lidí si dnes pořídí nějakou psi raritu, s níž si pak neví rady, a pes tak nenáročný, všestranný a snadno vychovatelný, jako je špic, nevymírá pomalu, ale bohužel poměrně rychle... Přitom si nezajímám vůbec nezaslouží.

se Stanislavou Jansovou
(chov. stanice Amber Gold,
www.faraonskychrt.cz)

na dálku rozmlouvala Lea Smrčková

Nácvik agility

Základem výcviku musí být hra